

odbor voleb
oddělení právního a metodického řízení voleb
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-121064-5/OV-2022

Praha 7. července 2022

Vážená paní

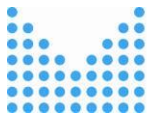
Poskytnutí informace k podmínce trvalého pobytu kandidáta ve volbách do zastupitelstva obce

Oddělení právního a metodického řízení voleb odboru voleb Ministerstva vnitra obdrželo dne 4. července 2022 Vaši žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, a následně i její doplnění.

Váš dotaz, včetně doplnění, zní:

Žádám o informaci, jak má postupovat oprávněný volič v případě, kdy kandiduje na kandidátní listině do obecního zastupitelstva jedné MČ hl. m. Prahy osoba, která před nedávnem účelově změnila trvalý pobyt, aby mohla kandidovat do zastupitelstva předmětné MČ, přitom v této MČ nikdy fakticky nebydlela, nebydlí a ani bydlet nebude, pouze se účelově přihlásila ke svým známým. Fakticky více jak 30 let bydlí a především žije v jiné MČ, kde vlastní v SJM byt v osobním vlastnictví.

Jedná se samozřejmě o MČ, ve které oprávněný volič více jak 55 let žije a nelíbí se mu, že by správu nad majetkem a záležitostmi MČ potažmo také jeho, mohla po zvolení do zastupitelstva MČ (nedej bože dokonce zvolením zástupcem starosty) získat osoba, která by účelově obešla volební zákon. Co může v souladu se zákonem oprávněný volič udělat, aby osoba, která má v MČ pouze fiktivní pobyt, nemohla v předmětné MČ do zastupitelstva kandidovat, byla z kandidátní listiny vyškrtnuta, nebo by jí byl zrušen její mandát?

K dotazům poskytujeme následující informaci:

Z ustanovení § 5 odst. 1 ve spojení s § 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), plyne, že členem zastupitelstva obce může být zvolen občan obce, který je státním občanem České republiky (případně jiného členského státu EU), nejpozději ve druhý den voleb dosáhne věku nejméně 18 let a je v den voleb, tj. nejpozději 23. září 2022, přihlášen k pobytu v městské části, do jejíhož zastupitelstva kandiduje. Kandidovat tak může i ten, kdo v době podání kandidátní listiny, či dokonce ani v době rozhodnutí o registraci kandidátní listiny, k trvalému pobytu v příslušné městské části přihlášen není, avšak v prohlášení kandidáta, které je přílohou kandidátní listiny, prohlásí, že tato překážka pomine ke dni voleb. Volební zákon totiž nestanoví, že by kandidát musel podmínku trvalého pobytu splňovat nepřetržitě po určitou dobu před volbami.

Jestliže jsou výše uvedené podmínky kandidatury splněny, nemá registrační úřad zákonnou oporu pro to, aby mohl rozhodnout o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině. Z volebního zákona neplyne pro registrační úřad ani imperativ, aby u kandidátů zkoumal, zda jejich trvalý pobyt v uvedené městské části není toliko formální, resp., zda je podepřen i faktickým poutem kandidátů k dané městské části.

Máte-li za to, že u dotčeného kandidáta došlo k účelovému přihlášení k trvalému pobytu, lze na to upozornit v rámci probíhající volební kampaně, která zároveň skýtá takovému kandidátovi i prostor pro to, aby se případně proti takovému tvrzení bránil.

Pokud by došlo ke zvolení takového kandidáta, je možno domáhat se následně ochrany u soudu návrhem na neplatnost volby kandidáta. Návrh může podat každá osoba zapsaná do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva volen, má-li za to, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. K řízení je příslušný krajský soud, tj. v daném případě Městský soud v Praze.

Mgr. Petr Šťastný
vedoucí oddělení

Vyřizuje: JUDr. Lucie Fišarová